

Taula todona: “Joves, drogues i entorn 2.0. Realitats emergents, accions de futur”

Resum d'idees de la taula todona: “Joves, drogues i entorn 2.0. Realitats emergents, accions de futur”.

Qualsevol aclariment, comentari o suggeriment podeu enviar-lo a jbernabeu@ajuntament.granollers.cat (Jordi Bernabeu Farrús)

- **Jaume Funes.** Psicòleg, educador i periodista. Professor de la Universitat Ramon Llull. Consultor autònom. Ha ocupat diferents càrrecs en el marc de l'Administració Pública.
- **Domingo Comas.** Doctor en Ciències Polítiques i Sociologia, Llicenciat en Antropologia, professor de la UNED i President de la Fundación ATENEA.

Ambdós ponents treballen des de fa més de 30 anys en temes relacionats amb adolescències, joventuts i consums de drogues. Els seus textos, llibres i reflexions han servit d'inspiració per a molts professionals en el desenvolupament de diferents estratègies de prevenció i intervenció.

Aquesta taula que girà entorn d'aquests blocs de preguntes.

1. Encara val la pena ocupar-se col·lectivament de les drogues?
2. Oci i joves: inevitablement amb drogues?
3. Joves i salut: què prevenir quan tot semblen riscos?
4. Ocupacions i preocupacions futures
5. Prevenció 2.0. Noves estratègies i nous perfils professionals?

Presenta i modera: Rosa Navarro, psicòloga i coordinadora del CAS de Granollers.

Divendres, 3 de febrer de 2012

**JORNADA
JOVES, DROGUES
I ENTORN 2.0**
Realitats emergents, accions de futur

Museu de Granollers
Inscripció gratuïta. Per inscriure's caldrà seguir les instruccions que trobareu a l'adreça: www.sobredrogues.net/jornades

Organitza:
SobreDrogues
SobrePantalles
Ajuntament de Granollers

Amb la col·laboració de:
Generalitat de Catalunya
Diputació de Barcelona

8:30	Recollida d'informació
9	Inauguració de la jornada
9:30	"Adolescència i xarxes socials. O per què un milió de girafes no poden estar equivocades" (Jordi Bernabeu)
11	Pausa càfia
11:30	"Granollers, Acció Municipal en el consum de drogues: què hem fet i cap a on volem anar?" (Jordi Bernabeu)
12:15	"Joves, drogues i entorn 2.0" (Jaume Funes i Domingo Comas)
14:30	Cloenda

1. Encara val la pena ocupar-se col·lectivament de les drogues?

Jaume Funes

“Segueix sent tant difícil preocupar-se sensatament que, a vegades, penses que millor seria deixar-ho estar...”

“...però sumarien arguments per a prescindir de la prevenció...”

“...i deixaríem “lliure” el negoci dels plaers i les necessitats.”

Sis propostes:

1. No podem perdre la calma i la capacitat de pensar. No hem de crear més problemes amb les respostes. Hem de crear cultures que tenen a veure de com estimulem unes relacions no generadores de problemes amb les drogues.

2. Hem de buscar relacions, normatives col·lectives, de pressió social que facin més improbables l'aparició de les dificultats en les relacions amb les drogues. Locals, administratives...

3. Reflexionar sobre l'ètica: hem de construir valors que tenen a veure amb el plaer i la convivència, entre d'altres.

4. Hem de treballar per no augmentar les dificultats evolutives. Intentar que els adolescents tinguin:

- *respostes pròximes
- *no respostes de histèria
- *les dificultats socials conviuen amb tots
- *no al augmentar les dificultats personals

5. Autonomia i responsabilitat amb una societat permanentment etiquetadora:

- * hem de relativitzar els problemes
- * no volem fer classes.

6. Hem de tenir arguments per fer la revolució amb altres coses que no amb les drogues. Hem de tenir altres alternatives per als joves.

“Tot això és dóna en un espai de 2.0. on tot és canviant”

Domingo Comas

Sí. Cal tenir present varies qüestions:

1. No hi ha mitjans a nivell estatal: hi ha un desmantellament dels serveis. Més del 50%. Hi ha un absolut ensorrament del sistema i tots els canvis a pitjor es fan sense CAP PROTESTA.

(p.ex: El Llibre Blanc sobre Joventut: no ha sortit, encara que plantejava novetats en les respostes però no hi ha finançament)

2. Hi ha un baix interès públic actualment sobre el tema de les drogues. Només un 2 %.

“Amb aquestes variables es pot fer molt poc. Tot i que cal tenir i idees. I organitzar-se...”

2. Oci i joves: inevitablement amb drogues?

Domingo Comas

“L'oci sí està lligat per consum de drogues i el compartim tant els adults com els joves”

Exemples:

1/ Les trobades familiars estan associades a l'oci i les relacionem directament amb les drogues (per exemple: anem a prendre una cerveseta?)

2/ La prostitució, metafòricament és un tipus d'oci que va acompanyada amb l'augment de la cocaïna, l'alcohol, la distribució d'aquesta entre clients...

“L'oci, com a model social, comporta sortir per relacionar-se, i comporta que hi hagi consum de drogues.”

“Se'ns fa difícil definir un consum problemàtic i difícil enfocar-lo”

Model de consum d'oci privat que està lligat amb el consum de drogues: la reducció de danys i riscos.

“Intentar evitar “el botellón” d'una manera privada comporta un augment del risc.”

“Prohibir ha esset un fracàs!”

“Ningú és planteja quin ha de ser el model d'oci, i és aquí on està la solució. I no en si les drogues SÍ o si les drogues NO.”

“Un resultat poc conegut és que alguns programes d'oci alternatiu van produir un increment de la participació formal i de l'auto-organització dels col·lectius de joves que van participar en aquests programes. Aquests programes no disminueixen el consum però sí la participació i auto-organització formal, que és molt positiva”.

Jaume Funes

“Tots busquem la felicitat. Independentment de l'edat”

“El plaer tan en adolescents com adults es pot obtenir a través de les drogues”

“El malestar quotidià, provoca que sovint el gestionem amb drogues”

Quina part de la felicitat de tots plegats no està associada a l'obtenció de plaers i estats emocionals plaenters amb drogues?

La joventut com a temps de plaer o els plaers de la joventut?

Les fugides del malestar als diferents moments de la vida. Les fugides adolescents.

El clàssic debat entre:

- ESTAR, SENTIR-SE, BÉ (amb un mateix, amb un altre, amb uns altres);
- POSAR-SE BÉ, trobar les sensacions desitjades, els estats previstos o somniats
- DISCONNECTAR, DESFASAR-SE, ESCINDIR LA VIDA ENTRE MONS SEPARATS (de l'obligació a la marxa).

Els estils de vida dels joves diversos i els components dels usos de drogues que els conformen.

L'oci com a producte de mercat amb mercaderia de drogues.

The image shows a YouTube video player interface. The video title is "Joves, drogues i entorn 2.0: Realitats emergents, accions de futur. Jaume Funes i Domingo Comas". The channel is "sobredrogues" with 13 videos. The video player shows a timestamp of 1:05:07 / 2:15:29 and 3 reproducciones. To the right, there is a sidebar with "Más actividad de sobredrogues" and "Sugerencias".

Podeu visualitzar tota la taula rodona a l'adreça-e següent:

http://www.youtube.com/watch?v=D2w75Gahmpk&context=C4319174ADvjVQa1PpcFMxNcaKbFaML_Y0xBA7GwgXcjc4RBpFdOo=

3. Joves i salut: què prevenir quan tot semblen riscos?

Jaume Funes

Tres avisos:

- Està “amuermat” no és tenir salut, és estar hivernat per “durar més” però sense sentir-se viu.
- Més que prevenir cal saber què fer per a que aprenguin a gestionar els diferents riscos
- Els principals riscos de les vides joves no estan concentrats en els usos de drogues

Allò que, se suposa, hem de fer:

- Reduir atractius per riscos que no aporten massa a la vida
- Reduir el desconeixement de les xarxes protectores
- Augmentar els sabers que poden ser usats
- Augmentar les capacitats de prendre decisions
“No hi ha prevenció sense experimentació” (això s’ha de treballar).
“De la experimentació és treu l’experiència.”
“La llei de l’infància, és pèssima: hi ha com 53 mencions a la paraula risc amb diferent sentits”.
- Augmentar les possibilitats d’aprendre de l’experiència. S’ha d’estudiar les condicions i contextos en els que els nois han de construir la seva vida i mirar de reduir els conjunts de riscos generats per les condicions de vida.

Domingo Comas

Una menció als psicòlegs: compte amb fer massa cas DSM! (addicció a la lectura, addicció passejar per la ciutat sense destí...). Sovint crea un “deliri patològic social”.

Es converteix tot en risc i aquest “s’hipercontamina”: **“Vivim en un món on tot es un problema, tot és un risc, i això provoca un deliri patològic (“sobretot pels pares”)”**.

Hem de tenir en compte 2 conceptes:

- **“Generació Premeditada”**: la reducció de natalitat, fa que hi hagi pocs adolescents. **“Adolescents que hem de protegir fins la l’obsessió”**
- **“Fills tresors”**: degut a una política *obsessiva* del risc.

Hi han grans diferències socials:

- ***Els adolescents viuen en una “bombolla de hiper-protecció”*** (p.ex.: la família viu de casa al centre comercial, i del centre comercial a l’ escola). **“A partir dels 18 anys algunes joves no tenen experiència però si molta formació escolar en drogues”**.
- **“La sobre-protecció es contraproductiva”**. Vivim en una cultura entre l’excés de “familiareïtat” i la protecció dels pocs fills que tenim.

4. Ocupacions i preocupacions futures

Domingo Comas

“Què passarà amb les drogues? És difícil de saber...”

El neoliberalisme es carrega el benestar europeu: la classe mitjana s'empobrirà notablement. Hi haurà un augment de diferències entre classes socials. L'exclusió social creixerà notablement.

El consum problemàtic de drogues baixarà molt a la classe mitja empobrida. El consum està lligat a la disponibilitat.

Els que estan en situació d'exclusió viuran en situacions molt problemàtiques i faran ús de productes barats.

Jaume Funes

Necessitem professionals que apliquin innovadorament el sentit comú especialitzat .

- Hem de tenir una mica de memòria per no reproduir els errors.
- No obviar les coses que no funcionen i innovar.
- Vivim en una situació de modernitat, és una condició de l'adolescent.

Tres idees:

1. Educar la societat del diagnòstic.

2. Joves en una societat gerontocràtica:

“Els joves sempre tindran un enfocament mesurat de la gent gran que es la que mana”

3. No ens hem d'ocupar de les drogues, si no dels Joves. !!!

“Trobar formes útils de influir en les seves vides”

5. Prevenció 2.0. Noves estratègies i nous perfils professionals?

Jaume Funes

- Tres afirmacions clau:
  - Malgrat ho digui la Llei d'educació, ***“no estem davant de noves eines metodològiques”***
  - ***“Fer servir “novetats” amb neurones velles genera webs institucionals”***
  - ***“Pensem seriòsament l'impacte sobre els processos d'humanització i reubiquem la nostra voluntat de ser útils en les vides dels més joves”***

Continuar sent persones útils adultes en la vida dels adolescents joves.

- Com ser educadors virtuals d'adolescents digitals?
- Quants adolescents digitals ens consideren autoritats virtuals? Quants ens linkaran en un moment de dubte, desconcert o malestar? Quin rostre humà hi ha darrere dels pitxells?
- Els debats sobre la webcamteràpia i la construcció de les relacions d'influència adulta amb els adolescents

“No és possible influir mitjançant la càmera si prèviament no hi ha una construcció humana”

“Com es converteix a una persona perquè un adolescent et deixi ficar a la seva vida en una societat canviant?”

“Esdevenir persones en companyia d'altres en al societat de l'informació”

“No tothom fa servir les tecnologies de la mateixa manera”

“Necessitem descobrir els diferents usos que fan els adolescents de les noves tecnologies”

Gran dilema: com els “marginats” es despenjen dels usos de les noves tecnologies que cada vegada estan més inculcats en la condició humana.

Les actituds poden ser molt diferents malgrat el món en que ens movem.

“En el món adolescent queda un repte permanent: com s'educa en valors en a aquesta societat accelerada?”

Tres tipus d'actitudshumana:

- saber
- crear

- participar

“Cada vegada hi ha més possibilitats per a més gent”

Domingo Comas

Noves estratègies:

- Promoció de la participació horitzontal: ***“tenim una generació d'adolescents que volen participar i que estan bloquejats per els adults que no els deixen fer res.”***

Nous perfils professionals?

- Els Innovadors, és un perfils que doni resposta a un problema: noves oportunitats. ***“S'ha de buscar un model on tots fem les nostres aportacions. Hem de tenir PROFESIONS PLURIPROFESIONALS.”***
- ***“Els coneixements acadèmics no es converteixen en sabers immediatament.”***
Han après una manera de fer les coses per fer-les de veritat, no depèn d'una titulació sinó depèn de la capacitat de respondre a les demandes de la realitat.